

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Teze bakalářské práce

Sociální a ekonomický rozvoj obce Konstantinovy Lázně

Karel Seknička

© 2015 ČZU v Praze

1 SOUHRN

Tématem této bakalářské práce byl Sociální a ekonomický rozvoj obce Konstantinovy Lázně. Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. V teoretické části jsou vymezeny pojmy jako region, regionální rozvoj, regionální politika, Strategie regionálního rozvoje, podpora regionálního rozvoje v rámci EU a obec včetně jejích orgánů. Ve druhé, empirické, části práce byly popsány a zanalyzovány základní charakteristiky obce, jako jsou poloha, obyvatelstvo, nezaměstnanost, podniky, vzdělanostní struktura, sociální vybavenost, cestovní ruch, spolky a sdružení nebo lázeňství v obci. Poté byla provedena analýza a zhodnocení všech uskutečněných projektů minulých let a následně vybrány dva nejzásadnější z hlediska rozvoje, které byly blíže zanalyzovány a zhodnoceny. Pro vypracování práce bylo především využito techniky studia dokumentů, sekundární analýzy dat a polo-standardizovaného rozhovoru se starostou obce.

Klíčová slova: ekonomický rozvoj, obec, regionální rozvoj, sociální rozvoj, struktura obyvatel

2 CÍL PRÁCE A METODIKA

Cílem práce je zhodnotit sociální a ekonomický rozvoj obce se zaměřením na uskutečněné rozvojové projekty. Dalším cílem práce bude zjistit, jak se obec v posledních letech jak sociálně, tak i ekonomicky rozvíjela. Práce bude mapovat rozvoj Konstantinových Lázní v období 2007 – 2014. Dva vybrané projekty budou popsány a zhodnoceny podrobněji. Dále bude proveden náhled navrhovaných projektů pro připravované budoucí období.

V první, teoretické, části budou shrnuty poznatky, které byly získány na základě studia odborné literatury, jež se stahuje k danému tématu. Budou vymezeny základní pojmy, které jsou stěžejní pro pochopení problematiky jako region, regionální rozvoj, regionální politika a spolupráce České republiky s Evropskou unií. Dále se bude tato kapitola týkat obce samotné. Vysvětleny budou i pojmy obec, orgány obce, rozpočet obce atd.

Ve druhé, empirické, části práce budou nejprve popsány a zanalyzovány základní charakteristiky místa, jako jsou poloha, obyvatelstvo, nezaměstnanost, podniky, vzdělanostní struktura, sociální vybavenost, cestovní ruch, spolky a sdružení nebo lázeňství v obci.

Následně bude provedena analýza a zhodnocení všech uskutečněných projektů z let minulých. Poté budou vybrány a zhodnoceny dva konkrétní projekty, které měly na sociální a ekonomický rozvoj největší podíl. Bude zjišťována příčina, která vedla obec zrealizovat tyto konkrétní projekty, a také dopady či přínosy zrealizovaných projektů a celkově bude zhodnocen rozvojový potenciál obce. Nakonec budou prostřednictvím rozhovoru se starostou obecního úřadu zjištěny projekty, jejichž realizace se plánuje v následujících letech.

Při vypracovávání práce bude především využita technika studia dokumentů, sekundární analýzy dat a polostandardizovaného rozhovoru se starostou obce. Mezi hlavní zdroje bude patřit literatura týkající se regionálního rozvoje. Využity budou i stránky Českého statistického úřadu, ministerstva práce a sociálních věcí a stránky Úřadu regionální rady soudržnosti Jihozápad.

3 ZÁVĚR

Cílem této práce bylo zhodnotit, jak se obec v posledních letech sociálně a ekonomicky rozvíjela. Největší rozvoj probíhal v Konstantinových Lázních od jejich založení až do začátku druhé světové války. Po skončení války docházelo k postupnému úpadku především díky vysokému úbytku obyvatel způsobeného odsunem německého obyvatelstva. V době komunistické nadvlády v letech 1948 až 1989 vývoj spíše stagnoval. Po revoluci díky přeměně ze státního vlastnictví lázní do soukromého došlo k rozšíření nabídky volnočasových aktivit, které přilákaly mnoho turistů a pacientů, což vedlo ke zvýšení poptávky po léčebných pobytech.

V této práci byla vytvořena charakteristika obce a její analýza ze sociálního a ekonomického hlediska. Byl sledován vývoj počtu obyvatel, věková struktura, stěhování obyvatel a jejich úmrtnost a porodnost. Ze zjištěných dat bylo zkoumáno, z jakého důvodu zde nedochází k výrazným změnám v počtu obyvatelstva. V dalších částech analýzy byla sledována registrovaná míra nezaměstnanosti v obci a poté byla srovnána s Plzeňským krajem a Českou republikou.

Z analýzy obyvatelstva dle věkové skladby vyplynulo zjištění, že zde žije vysoký počet obyvatel v důchodovém věku. Právě pro skupinu občanů v důchodovém věku zrealizovala obec díky regionálnímu operačnímu programu relaxační park pro seniory, kde mohou trávit volný čas. Nachází se v blízkosti Domu s pečovatelskou službou, kde mnoho z nich bydlí. V následujících letech lze především díky zlevnění pozemků na území obce očekávat růst počtu obyvatelstva a možné zvětšení zastoupení mladých lidí. Poptávka po parcelách na stavbu domků byla vysoká již před zlevněním, ovšem vysoká cena tyto potenciální obyvatele odradila a donutila ke koupi pozemků v některé z okolních vesnic. Starosta obce Karel Týzl na problematiku bydlení reagoval takto: „Určitě by bylo vhodné soustředit se na zvýšení možnosti bydlení na Konstantinolázeňsku, a to především pro mladší generaci. Bydlení a práce jsou zásadními okruhy pro stabilitu obyvatelstva na venkově všeobecně.“

V analýze dosažených výsledků byl zhodnocen rozvoj obce, který probíhal především díky rozvojovým projektům, jež převážně financovala Evropská unie. Nejdůležitějším projektem pro rozvoj Konstantinových Lázní lze podle starosty Karla Týzla považovat projekt s názvem „Revitalizace centra Konstantinovy Lázně I. Etapa“, jehož cílem bylo zatraktivnit toto místo, jež je významným turistickým centrem Plzeňského kraje.

Jako druhý blíže analyzovaný byl projekt „Na kolečkách Konstantinolázeňskem“, jenž měl pro obec největší přínos v oblasti nabídky volnočasových aktivit a přílivu turistů. Jedná se o jedinou dráhu tohoto typu v okolí. Bohužel, jak bylo zmíněno ve zhodnocení projektu, není dráha zcela dokončena. Dostavba inline dráhy není v silách obce, protože místa, kde by dráha pokračovala, patří do katastru sousedních vesnic. Konstantinovy Lázně by alespoň měly spolupracovat s okolními sousedy a zkusit je přimět, aby se zapojily do dostavby.

Také za velkou událost rozvoje této lokality lze považovat podle starosty napojení Konstantinolázeňska na skupinový vodovod Žlutice, včetně zavedení pitné vody do Nové Vsi, Poloučan, Dlouhého Hradiště a Okrouhlého Hradiště. Touto akcí byla zabezpečena dostatečná dodávka kvalitní pitné vody do celého území. Akce byla jednou z nejzákladnějších podmínek budoucí prosperity tohoto území.

4 ZDROJE

TOUŠEK, Václav, KUNC, Josef a VYSTOUPIL, Jiří. *Ekonomická a sociální geografie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. ISBN 978-80-7380-114-4.

KREJČÍ, Tomáš. *Regionální rozvoj: teorie, aplikace, regionalizace*. 1. vyd. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2010. ISBN 978-80-7375-414-3

Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. *Strategie regionálního rozvoje 2007-2013*. Květen 2006

Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. *Strategie regionálního rozvoje 2014-2020*. Duben 2013

BLAŽEK, Jiří a David UHLÍŘ. *Teorie regionálního rozvoje: nástin - kritika - klasifikace*. Vyd. 1. V Prze: Karolinum, 2002, ISBN 80-246-0384-5.

GROSPÍČ, Jiří. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 5. rozš. vyd. (ve Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk 2. rozš. vyd.). Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008, 455 s. Vysokoškolské učebnice (Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-086-4.

WOKOUN, René. *Regionální rozvoj: (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha: Linde, 2008, ISBN 978-80-7201-699-0

MAREK, Dan a Tomáš KANTOR. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu - Barrister & Principal, 2009. ISBN 978-80-87029-56-5.

Jaroslav ČMEJREK, Radek Kopřiva. *Základy veřejné správy*. Vyd. 1. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2007, ISBN 978-80-213-1626-3

MATES, Pavel. *Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy*. 1.vyd. Praha: Prospektrum, 2001. ISBN 80-7175-100-6.

KOLEKTIV AUTORŮ. *Konstantinovy Lázně a okolí*. Nakladatelství KLETR – Plzeň. 1. Vydání 1998.